

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 26-04-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3030/26-04-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 51/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε εκτάκτως σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 05.04.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστησαν αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως οι Αναστάσιος Πράσσοι και, τακτικό μέλος και Πέτρος Τσαντίλας, αναπληρωματικό μέλος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιοι, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το με υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6764/13.10.2011 έγγραφο η Α, ψυχίατρος ζητεί, διά του πληρεξουσίου δικηγόρου της Αγαμέμνονα Τάτση, από την Αρχή, όπως της χορηγήσει άδεια, προκειμένου να χρησιμοποιήσει στοιχεία του ιατρικού φακέλου της ασθενούς της, Β ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου και ενώπιον της τακτικής δικαιοσύνης. Συγκεκριμένα, η Β κατέθεσε στις 31.03.2009 αναφορά στον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών κατά της Α. Όπως προκύπτει από το υπ' αρ. πρωτ.

.../...02.2011 έγγραφο του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. προς την Α, με το οποίο την καλεί σε απολογία: «(...) προέκυψαν ενδείξεις αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς σε βάρος της ασθενούς σας, Β, που απάδει της αξιοπρέπειας και της τιμής του ιατρικού σώματος. Ειδικότερα, με την ιδιότητα του θεράποντος ιατρού της ανωτέρω ασθενούς, η οποία σας επισκέφθηκε στο ιατρείο σας περί τα τέλη του 2000 για την παροχή των ιατρικών σας υπηρεσιών και αφού κερδίσατε την εμπιστοσύνη της ασθενούς συνήψατε κοινωνικές και φιλικές σχέσεις μαζί της με σκοπό την οικονομικής εκμετάλλευσή της. Στα πλαίσια αυτά την ...12.2007 συνήφθη προφορικά μεταξύ σας σύμβαση άτοκου δανείου ποσού 40.000 ευρώ (...). Κατά την σύναψη της ως άνω συμβάσεως δανείου συμφωνήθηκε μεταξύ σας ότι θα της επιστρέφατε το παραπάνω ποσό μέχρι την ... Ιουνίου 2008. Παρά ταύτα δεν της καταβάλατε την ως άνω οφειλή εκ του συμφωνηθέντος χρονικού διαστήματος και μάλιστα στα τέλη του μηνός Ιουλίου 2008 της ζητήσατε να σας δανείσει και πρόσθετο χρηματικό ποσό 25.000 ευρώ, εκμεταλλεζόμενη και πάλι την εμπιστοσύνη που σας είχε ως ασθενής (...).Καθ' όλο το ανωτέρω χρονικό διάστημα σας επισκεπτόταν για την παροχή των ιατρικών σας υπηρεσιών ως Ψυχίατρο. Τα ως άνω γεγονότα είχαν ως αποτέλεσμα τον περαιτέρω κλονισμό της ψυχικής της υγείας και την εμφάνιση συμπτωμάτων βαριάς κατάθλιψης με αποτέλεσμα τη νοσηλεία της σε ιδιωτική κλινική. Κατά την διάρκεια της νοσηλείας της υποσχθήκατε στον πατέρα της ότι θα επιστρέψετε τα χρήματα, υποσχέσεις όμως που δεν τηρήσατε (...)». Επιπλέον, όπως προκύπτει από το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6963/21.10.2011 έγγραφο, η Β άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών κατά της Α αγωγή αποζημίωσης (αρ. κατάθεσης δικογράφου/.../2009). Το Δικαστήριο αυτό με την απόφαση 1045/2011 επιδίκασε το ποσό των 65.000 ευρώ στην Β ένεκα συμβάσεως δανείου. Κατά της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών άσκησε έφεση η Α (αρ. κατάθεσης/2011). Παράλληλα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, η Α ζητεί να της χορηγηθεί άδεια προκειμένου να υποστηρίξει την αγωγή αποζημίωσης που έχει καταθέσει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (αρ. κατάθεσης δικογράφου/.../2011) σε βάρος της Β για ηθική βλάβη (άρ.932 ΑΚ) και παραβίαση των άρθρων 361, 362, 363 και 367 ΠΚ. Τέλος, ο Ι.Σ.Α. με το υπ' αρ. πρωτ.../..02.2012 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/1066/15.02.2012) καλεί την Αρχή να επισπεύσει την εξέταση της υπόθεσης, προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενώπιον του πειθαρχική διαδικασία.

Παράλληλα, η Β με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7106/27.10.2011 έγγραφο, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/7251/03.11.2011 έγγραφο, υπέβαλε καταγγελία κατά της Α ενώπιον της Αρχής για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Συγκεκριμένα,

κατήγγειλε ότι κατά τη συνεδρίαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. την 12.04.2011, κατόπιν της από 31.03.2009 αναφοράς της, η Α εμφάνισε χειρόγραφα σημειώματα της Β που η τελευταία έγραφε ως μέρος της ψυχοθεραπείας, τα οποία ανέγνωσε και μαγνητοφωνήθηκαν. Σημειώνει ακόμα στην καταγγελία της: « (...) Εξ αφορμής μάλιστα μεταγενέστερης αιτήσεώς μου προς τον Ι.Σ.Α. να μου χορηγηθούν τα Πρακτικά της ως άνω συνεδριάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. και τα συνοδευτικά αυτών έγγραφα, τα οποία η πληρεξουσία δικηγόρος μου παρέλαβε την 10-10-2011, έκπληκτη διαπίστωσα ότι η καταγγελλόμενη είχε καταθέσει ενώπιον του ως άνω πειθαρχικού συμβουλίου **το από 12-4-2011 υπόμνημά της στο οποίο αναφέρει ότι προσκομίζει ιδιόχειρα κείμενα μου (που κατέχει από την ως άνω διαδικασία ψυχοθεραπείας και ως μέρος αυτής) και στο οποίο παραθέτει (κατά τις αναφορές της) αυτούσια αποσπάσματα από τα ανωτέρω κείμενα, παρά το γεγονός ότι σε προγενέστερο υπόμνημά της, κατατεθέν στον Ι.Σ.Α. την 16-3-2011 με αριθ. πρωτ. επικαλείτο ότι έχει μάρτυρες για να αποδείξει ότι δήθεν αυτή με δάνεισε και όχι το αντίστροφο. (...) Ήδη δε, πληροφορήθηκα εξ αφορμής της εκ νέου παράστασής μου ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΙΣΑ την 25-10-2011 για τη συνέχιση της διακοπείσας πειθαρχικής διαδικασίας κατά της καταγγελλομένης, ότι η τελευταία ουδεμία άδεια έχει λάβει για τη διαβίβαση των ανωτέρω ευαίσθητων προσωπικών μου δεδομένων, αλλά μόλις προ ολίγων ημερών κατέθεσε ενώπιον της Αρχής σας με το αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6963/21.10.2011 αίτηση για την παροχή αδειάς, λόγος για τον οποίον ζήτησε και επέτυχε την εκ νέου αναβολή της συνεδριάσεως του Πειθαρχικού Συμβουλίου. (...).** Για τους λόγους αυτούς, η Β ζητεί: « Να ελεγχθούν και αξιολογηθούν τα ανωτέρω από την Αρχή σας και να προβείτε σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την προστασία των δικαιωμάτων μου. Να επιβληθεί από την Αρχή Σας η διακοπή της επεξεργασίας και καταστροφή των ανωτέρω ευαίσθητων προσωπικών μου δεδομένων που η καταγγελλόμενη συνέλεξε και επεξεργάσθηκε κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής σχέσης που έληξε από μηνός Νοεμβρίου 2008 και σε κάθε περίπτωση η απαγόρευση της καθ' οιονδήποτε τρόπο χρήσης. Διαβίβασης, κοινοποίησης και αναπαραγωγής των ανωτέρω. Να επιβληθούν οι νόμιμες κυρώσεις (...)».

Η Αρχή με τα υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΞ/1333/22.02.2012 και Γ/ΕΞ/1334/22.02.2012 έγγραφα κάλεσε τις Β και Α, αντίστοιχα, όπως παραστούν αυτοπροσώπως ή δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους στη συνεδρίαση του Τμήματος στις 13.03.2012 προκειμένου να συζητηθούν η υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6764/13.10.2011 αίτηση της Α και η υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7106/27.10.2011 καταγγελία της Β εις βάρος της Α. Κατά τη συνεδρίαση του Τμήματος στις 13.03.2012 παρέστησαν η Α και η Β με την πληρεξούσιο δικηγόρο της Μαρία Δαμασκοπούλου. Στη συνεδρίαση αυτή η Α προσκόμισε έγγραφο του

πληρεξούσιου δικηγόρου της Αγαμέμνονα Τάτση, με το οποίο ο τελευταίος ζήτησε ολιγοήμερη αναβολή εξέτασης των παραπάνω υποθέσεων λόγω ανειλημμένων επαγγελματικών υποχρεώσεων. Το ίδιο έγγραφο είχε αποστείλει ο Αγαμέμνονας Τάτσης στην Αρχή στις 09.03.2012 και το οποίο έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/1805/09.03.2012. Η Αρχή στη συνεδρίαση στις 13.03.2012 έκανε δεκτό το αίτημα αναβολής του πληρεξούσιου δικηγόρου της Α και όρισε νέα ημερομηνία εξέτασης των υποθέσεων την 27^η.03.2012. Κατά τη συνεδρίαση του Τμήματος στις 27.03.2012 παρέστησαν ο Αγαμέμνονας Τάτσης, πληρεξούσιος δικηγόρος της Α και η Β με την πληρεξούσιο δικηγόρο της Μαρία Δαμασκοπούλου. Στη συνεδρίαση της Αρχή στις 27.03.2012 οι Αγαμέμνονας Τάτσης, Β και Μαρία Δαμασκοπούλου αφού εξέθεσαν τις απόψεις τους έλαβαν προθεσμία ως τις 30.03.2012 προκειμένου να καταθέσουν υπομνήματα. Με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2358/30.03.2012 έγγραφο υπόμνημα η Α υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «(...) ο ιδιώτης ιατρός δεν απαιτείται να ζητά άδεια από την Αρχή Σας προκειμένου να κάνει χρήση στοιχείων του ιατρικού φακέλου ασθενούς προκειμένου να υπερασπιστεί τον εαυτό του ενώπιον Δικαστηρίου ή πειθαρχικού συμβουλίου, καθόσον το δικαίωμα αυτό του παρέχεται απευθείας από το Νόμο στις ειδικές διατάξεις περί άρσης του ιατρικού απορρήτου, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν απαιτείται και η γνωστοποίηση τήρησης αρχείου και ορισμού υπευθύνου επεξεργασίας (...)", ότι «(...) από την επισκόπηση των εγγράφων αυτών προκύπτει ότι δεν "φανερώνουν" ιατρικά στοιχεία της αντιδίκου, δηλαδή ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, αλλά σκέψεις και εκφάνσεις της που αποτελούν προσωπικά δεδομένα (...)", καθώς και ότι «(...) τα έγγραφα αυτά είναι το μόνο πρόσφορο αποδεικτικό στοιχείο που έχω για να υπερασπιστώ τον εαυτό μου τόσο ενώπιον της τακτικής Δικαιοσύνης, όσον και ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΙΣΑ, αφού παρέχουν πλήρη και "παρά χρέμα" απόδειξη του βάσιμου των ισχυρισμών μου (...)". Η Α καταλήγει με το προαναφερόμενο έγγραφο υπόμνημα στο συμπέρασμα ότι: «(...) η αίτησή μου, η οποία υπεβλήθη ενώπιόν Σας, κατόπιν της παράνομης άρνησης του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΙΣΑ να κάνει δεκτά τα επίμαχα έγγραφα κατ' εφαρμογή των διατάξεων πρωτίστως του Ν. 3418/2005 και επικουρικός αυτών του Ν.2472/1997, θα πρέπει να γίνει δεκτή αφού η περίπτωση μου συνιστά ad hoc περίπτωση θεμιτής άρσης του ιατρικού απορρήτου και κατά τούτο θα πρέπει να απορριφθεί η αναφορά – καταγγελία της αντιδίκου, τόσο ως νόμω αβάσιμη, όσο και ως ουσία αβάσιμη κατά το σκέλος που αφορά στην δήθεν μαγνητοφώνηση των θεραπευτικών συνεδριών (...)"». Παράλληλα, η Β με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2360/30.03.2012 έγγραφο υπόμνημά της υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων, κυρίως ότι: « (...) τα σημειώματα αυτά, αφενός, αποτελούν μέρος ψυχιατρικής (αμφίβολης ορθότητας) θεραπείας και καλύπτονται από το ιατρικό απόρρητο, αφετέρου στερούνται οιασδήποτε

αποδεικτικής αξίας για την καταγγελλόμενη λόγω των συνθηκών υπό τις οποίες αυτά συντάχθηκαν, εντός του ιατρείου της καταγγελλομένης, επί το πλείστον καθ' υπαγόρευση, άλλοτε ως έκθεση επί ζητημάτων πραγματικών ή φανταστικών που η ίδια η ψυχίατρος μου έθετε ως “εργασίες“ και πάντως κατ' αποτέλεσμα χειραγώγησής μου από την καταγγελλόμενη, η οποία σημειωτέον είχε κατορθώσει να με ελέγχει και χειραγωγεί κατ' απόλυτο τρόπο και πάντοτε υπό την επήρεια φαρμακευτικής αγωγής που μου χορηγούσε η ίδια και ενώ ευρισκόμεν σε ιδιαίτερα ευάλωτη ψυχική κατάσταση, πάσχουσα από ψυχική νόσο (...))» καθώς και ότι: « (...) ουδέποτε συνήνεσα σε οποιαδήποτε χρήση των ως άνω ευαίσθητων προσωπικών μου δεδομένων από την καταγγελλόμενη ψυχίατρο, με την οποίαν διεκόπη η σχέση ιατρού – ασθενούς από μηνός Νοεμβρίου του έτους 2008, ούτε άλλωστε συνήνεσα ή έστω ενημερώθηκα καθ' οιονδήποτε τρόπο περί της μαγνητοφώνησης συνεδρίας ψυχοθεραπείας μου από την καταγγελλόμενη (...))» και ζητεί: « (...) Να γίνει δεκτή η από 26.10.2011 Καταγγελία μου κατά της Α καθ' όλο το περιεχόμενο και αιτήματά της».

Η αίτηση της Α και η καταγγελία της Β εξετάζονται από κοινού λόγω συνάφειας.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγήτρια, η τελευταία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία. Ως υγεία νοείται δε κάθε πληροφορία που ανάγεται τόσο στη βιολογική υπόσταση όσο και στην ψυχική υγεία του ατόμου.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: «Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...))».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι

η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: *«Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς»*.

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων,

ότι: «1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 7^Α παρ. 1στοιχ. δ' του ν.2472/1997 προβλέπει ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης τήρησης αρχείου (άρθρο 6) και τη λήψη άδειας (άρθρο 7) όταν: «Η επεξεργασία αφορά δεδομένα υγείας και γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν

διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι ο ιδιώτης ιατρός απαλλάσσεται μεν από την υποχρέωση να γνωστοποιήσει στην Αρχή τη σύσταση και τη λειτουργία του αρχείου με τα δεδομένα των πελατών – ασθενών του και να λάβει προηγούμενη άδεια από την Αρχή. Ωστόσο, η απαλλαγή αυτή του ιδιώτη ιατρού δεν συνεπάγεται την απαλλαγή του από τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που καθιερώνει ο ν.2472/1997.

8. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση, η Α, με την ιδιότητά της ως υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ'), ζητεί να προβεί σε επεξεργασία (προσκόμιση - χρήση) στοιχείων του ιατρικού φακέλου της ασθενούς της, Β που τηρεί στο αρχείο της. Στον ιατρικό φάκελο περιλαμβάνονται, λόγω της σχέσης ιατρού – ασθενούς, πληροφορίες που αφορούν, ως επί το πλείστον στην ψυχική κατάσταση της υγείας της Β, ως υποκείμενο των δεδομένων (άρθρο 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997). Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται αφενός στην υπεράσπισή της ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. και αφετέρου στην υποστήριξη της έφεσης που έχει καταθέσει ενώπιον του Εφετείου Αθηνών για την εξαφάνιση της υπ' αρ. 1045/2011 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς και στην υποστήριξη της αγωγής αποζημίωσης που έχει καταθέσει η Α σε βάρος της Β ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Όπως σημειώνει στο υπ' αρ. πρωτ. ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/6764/13.10.2011 έγγραφο η Β: «(...) Ως μόνο στοιχείο της υπεράσπισής μου έσω ιδιόγραφες σημειώσεις και επιστολές της καταγγέλλουσας που περιέχονται στον ιατρικό φάκελο της που τηρώ στο ιατρείο μου. Ειδικότερα η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι εκμεταλλευόμενη την ασθένειά της με δάνεισε χρήματα, ενώ από τα έγγραφα αυτά αποδεικνύεται ότι αφενός δεν με πλήρωνε για τις συνεδρίες της, αλλά και αφετέρου ότι την είχα στηρίζει οικονομικά (...)». Οι προβαλλόμενοι σκοποί επεξεργασίας ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. και ενώπιον των αρμοδίων Δικαστηρίων (Εφετείο Αθηνών και Μονομελές Πρωτοδικείου Αθηνών) συνάδουν με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997. Η χορήγηση, ωστόσο, των αιτούμενων στοιχείων για τους προβαλλόμενους σκοπούς επεξεργασίας παραβιάζει την αρχή της προσφορότητας των δεδομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 στοιχ. β' του ν.2472/1997. Και τούτο, διότι τα αιτούμενα ιδιόχειρα σημειώματα της Β καθώς και τα λοιπά στοιχεία του ιατρικού φακέλου που συνελέγησαν από την Α στο πλαίσιο της σχέσης ασθενούς – ιατρού κατά την παροχή των ψυχιατρικών υπηρεσιών και κάτω από ιδιαίζουσες συνθήκες υστερούν σε αντικειμενικότητα και κατά συνέπεια σε αποδεικτική αξία σε σχέση με άλλα αποδεικτικά μέσα, όπως λ.χ. μαρτυρικές καταθέσεις, δεδομένου μάλιστα ότι η ίδια η Α επικαλέστηκε ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του

Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών προκειμένου να αντικρούσει την σε βάρος της αποδιδόμενη πράξη της οικονομικής εκμετάλλευσης μάρτυρες (δύο γραμματείς και έναν ασθενή της ψυχιάτρου). Για τον ίδιο λόγο παραβιάζει την αρχή της προσφορότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 στοιχ. β' του ν.2472/1997, η προσκόμιση και χρήση από την Α των ιδιόχειρων σημειωμάτων και λοιπών στοιχείων του ιατρικού φακέλου που αφορούν στην Β ενώπιον του Εφετείου Αθηνών. Επιπλέον, η προσκόμιση και χρήση από την Α των ιδιόχειρων σημειωμάτων και λοιπών στοιχείων του ιατρικού φακέλου της Β ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών για την υποστήριξη της αγωγής αποζημίωσης παραβιάζει τόσο την αρχή της προσφορότητας όσο και την αρχή της συνάφειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997, καθώς βάση της ασκηθείσας αγωγής αποτελεί η προσβολή της προσωπικότητας (άρ.57, 59 και 932 ΑΚ) και η προσβολή της τιμής (άρ. 361, 362, 363 και 367 ΠΚ), που ουδεμία πάντως σχέση έχει με την παροχή ή μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων από χαριστική ή επαχθή αιτία.

9. Επειδή, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, η Α ως ιδιώτης ιατρός απαλλάσσεται από την υποχρέωση γνωστοποίησης τήρησης αρχείου και λήψης άδειας από την Αρχή για τη σύσταση και τη λειτουργία του αρχείου που τηρεί ως υπεύθυνος επεξεργασίας (7^Α παρ. 1 στοιχ. δ'). Ωστόσο, η Α δεν απαλλάσσεται, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, από τις υπόλοιπες αρχές και υποχρεώσεις που καθιερώνει ο ν.2472/1997. Συγκεκριμένα, η προσκόμιση ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ι.Σ.Α. στοιχείων του ιατρικού φακέλου της Β χωρίς την προηγούμενη άδεια της Αρχής και χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση της Β παραβιάζει τις διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 και 11 παρ. 3 του ν.2472/1997 και επισύρει την επιβολή των κυρώσεων που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 21 και 23 του ν.2472/1997.

10. Επειδή, η Β, ως υποκείμενο των δεδομένων, ζητεί τη διακοπή της επεξεργασίας και την καταστροφή των προσωπικών της δεδομένων ή άλλως την απαγόρευση καθ' οιονδήποτε τρόπο της χρήσης, διαβίβασης, κοινοποίησης των προσωπικών της δεδομένων που τηρούνται στο αρχείο της Α λόγω της σχέσης ασθενούς – ιατρού . Το συγκεκριμένο αίτημα της Β συνιστά κατ' ουσίαν άσκηση του δικαιώματος αντίρρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 13 του ν.2472/1997. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 14 παρ.4 στοιχ. α' του ν.3418/2005 ο ιδιώτης ιατρός υποχρεούται να διατηρεί το ιατρικό αρχείο για μια δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενούς. Επειδή, περαιτέρω, η Αρχή μπορεί να επιβάλει στον υπεύθυνο επεξεργασίας την διακοπή της επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχ. ε' του ν.2472/1997

σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπή παράβασης. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης και την ακροαματική διαδικασία προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι η Α, πέραν της ανωτέρω χρήσης στοιχείων του ιατρικού φακέλου της ασθενούς Β στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του Ι.Σ.Α., αποκάλυψε αυτά σε άλλον ασθενή προκειμένου να συναφθεί μεταξύ τους συναισθηματική σχέση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

- 1) Δεν παρέχει στην Α, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, την αιτούμενη άδεια – για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας – να επεξεργαστεί στοιχεία του ιατρικού φακέλου της Β προκειμένου να υπερασπιστεί τον εαυτό της ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών και ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων στο πλαίσιο της μεταξύ τους ως άνω ένδικης διαφοράς.
- 2) Επιβάλλει πρόστιμο στην Α, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, συνολικού ύψους τριών χιλιάδων ευρώ (3.000 €) για παράνομη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, συνιστώμενο σε πρόστιμο ύψους:
α) δύο χιλιάδων ευρώ (2.000 €) για την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων της Β ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών χωρίς την προηγούμενη άδεια της Αρχής και β) χιλίων ευρώ (1.000€) για την παραβίαση εκ μέρους της Α της υποχρέωσης προηγούμενης ενημέρωσης της Β πριν από την ανακοίνωση των προσωπικών της δεδομένων ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών.
- 3) Απαγορεύει την καθ' οιονδήποτε τρόπο επεξεργασία εκ μέρους της Α, ως υπευθύνου επεξεργασίας, των προσωπικών δεδομένων της Β για σκοπούς που δεν συνδέονται άμεσα με τον πρωτογενή σκοπό συλλογής τους, δηλ. αυτόν της παροχής των ιατρικών υπηρεσιών.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου